

(สำเนา)

ที่ นร ๐๖๐๑/๑๑๗๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ทำข้างวังหน้า กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๐

เรื่อง ทารือเกี่ยวกับการใช้เครื่องหมายรูป “แม่คำหาบสาแหรก”

เรียน ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

อ้างถึง หนังสือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่ นร ๖๕๐๐/๐๕๓๓

ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๒๙

ตามหนังสือของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่อ้างถึง ได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็น ในกรณีที่มีบริษัทเอกชนนำเครื่องหมายรูป “แม่คำหาบสาแหรก” ซึ่ง ททท.ใช้เป็นเครื่องหมายรับรองมาตรฐานร้านค้าสำหรับนักท่องเที่ยวอยู่เป็นปกติ ไปจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้านั้น ททท.จะมีวิธีการแก้ไขอย่างไรหรือไม่ที่จะมิให้บริษัทเอกชนนั้นใช้เครื่องหมายดังกล่าวเป็นเครื่องหมายการค้าได้อีกต่อไป และให้ ททท.มีสิทธิใช้ได้แต่เพียงผู้เดียว นั้น

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้วมีความเห็นว่า การเพิกถอนเครื่องหมายการค้าที่มีการจดทะเบียนไว้แล้วนั้น ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.๒๕๓๔ อาจกระทำได้ ๒ วิธี คือ

(๑) ดำเนินการฟ้องร้องให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอน ในฐานะเป็นผู้มีส่วนได้เสีย และมีสิทธิในเครื่องหมายค้านั้นดีกว่าผู้จดทะเบียน ตามนัยมาตรา ๔๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

(๒) เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า เพื่อให้คณะกรรมการดังกล่าวใช้อำนาจสั่งเพิกถอนทะเบียนเครื่องหมายการค้าเพราะขัดต่่อนโยบายแห่งรัฐตามนัยมาตรา ๑๙ ตรี แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

สำหรับการดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลตามวิธีที่ ๑ นั้น เป็นเรื่องที่จะต้องพิสูจน์ข้อเท็จจริงในศาลซึ่งเป็นการเสี่ยงต่อความไม่แน่นอนว่าศาลจะใช้ดุลพินิจชี้ขาดคดีเป็นประการใด และหากผลคดีไม่เป็นไปตามที่คาดหวังแล้ว ททท.ก็จะต้องยอมรับผลคดีนั้น โดยอาจจะหมดโอกาสแก้ไขปัญหานี้ได้อีก แตกต่างจากการดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการเครื่องหมายการค้าพิจารณาตามวิธีที่ ๒ ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาในทางบริหารโดย ททท.เพียงแต่พิสูจน์ให้เห็นว่าการใช้เครื่องหมายนี้เป็นนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งกรณีนี้ ททท.ก็มีเหตุผลที่จะอ้างได้ว่าเครื่องหมายรูป “แม่คำหาบสาแหรก” นี้ ททท.ได้ใช้เป็นสัญลักษณ์รับรองร้านค้าแพร่หลายมาเป็นเวลานานจน

เป็นที่ยอมรับแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศแล้วว่าเป็นเครื่องหมายแสดงถึงกิจการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ และแม้ว่าจะนำไปใช้สำหรับรับรองร้านค้าเท่านั้นก็ตาม แต่ก็เหมือนหลักประกันที่รัฐ (โดย ททท.) ให้ความมั่นใจแก่บรรดานักท่องเที่ยวซึ่งเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในการที่ซื้อสินค้าหรือรับบริการจากร้านค้าที่มีเครื่องหมายดังกล่าวรับรอง ซึ่งถือเป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐในเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวประการหนึ่ง และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการด้วยวิธีการดังกล่าว หาก ททท.จะได้ดำเนินการจัดให้มีการประกาศเครื่องหมายดังกล่าวเป็นเครื่องหมายราชการตามที่กรมทะเบียนการค้าเคยแนะนำด้วยแล้ว ก็ยังเป็นเหตุผลสนับสนุนได้โดยชัดแจ้งว่า ในปัจจุบันการใช้เครื่องหมายนี้มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น จนรัฐต้องประกาศให้เป็นเครื่องหมายราชการเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ซึ่งเป็นการยืนยันว่าการใช้เครื่องหมายนี้เป็นนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐอย่างแท้จริง และเมื่อ ททท.(ในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวแทนรัฐ) มีเหตุผลยืนยันโดยชัดแจ้งว่ากรณีนี้เป็นนโยบายแห่งรัฐดังกล่าวข้างต้นแล้ว การที่คณะกรรมการเครื่องหมายการค้าจะสั่งเพิกถอนทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เป็นปัญหานี้ย่อมกระทำได้โดยมีเหตุผลที่สมควร

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงมีความเห็นว่า หาก ททท.ดำเนินการโดยจัดส่งเรื่องให้คณะกรรมการเครื่องหมายการค้าพิจารณาเพิกถอน การจดทะเบียนเครื่องหมายดังกล่าวเป็นเครื่องหมายการค้าของบริษัทเอกชนนี้ ซึ่งเป็นวิธีการที่กรมทะเบียนการค้าได้เคยแนะนำต่อ ททท.มาแล้วครั้งหนึ่งนั้น น่าจะเป็นวิธีดำเนินการที่เหมาะสมที่สุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา